Gemeente Moerdijk
Pastoor van Kessellaan 15
4761 BJ Zevenbergen

Postbus 4
4760 AA Zevenbergen
Telefoon 14 0168
www.moerdijk.nl

Retouradres: Postbus 4, 4760 AA Zevenbergen

Regio West-Brabant
t.a.v. Strategisch beraad
Postbus 503
4870AM Etten-Leur

Verzenddatum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Behandeld door
14-03-2024	1052480	RWB/2023-192	Jeroen Raymakers Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

Onderwerp Zienswijze RWB Strategische Agenda en Actieprogramma 2024-2028

Geacht bestuur,

Met uw brief van 4 december 2023 heeft u ons verzocht om over het concept van de Strategische Agenda Regio West-Brabant (RWB) met bijbehorend Actieprogramma 2024-2028 een met de gemeenteraad afgestemde zienswijze op te halen. Met deze brief informeren wij u over deze zienswijze die wij zoals gevraagd hebben afgestemd met onze gemeenteraad.

Brede Welvaart ontbreekt in Strategische Agenda
De voorgestelde agenda is hoofdzakelijk gericht op economie en daarbinnen de grote transities (plantbased, circulaire economie en innovatieve economie). Wat ons betreft ontbreekt het aan een goede analyse en onderbouwing van deze keuze. Het is een lijn die de Economic Board West-Brabant naar onze overtuiging te veel intuïtief kiest. Wat ons betreft moet Brede Welvaart het uitgangspunt zijn en op grond daarvan moeten we investeren in een economie die evident en onderbouwd bijdraagt aan deze Brede Welvaart.

Actieprogramma op onderdelen onvoldoende concreet
Met de opzet van het huidige actieprogramma RWB (ook voor 2024) is nog niet concreet gemaakt welke producten worden geleverd. Als we kijken naar de acties die RWB voornemens is uit te zetten is dat vooral die van verbindingen leggen, informatie delen, stimuleren en subsidies zoeken. Terwijl een actieagenda wat ons betreft uitvoeringskracht moet organiseren en moet leiden tot concrete doelen waarop nagegaan kan worden of de brede welvaart van West-Brabant ook echt verbetert. Ook is nog niet duidelijk welke ambtelijke capaciteit van de gemeenten wordt gevraagd om dit actieprogramma uit te voeren. Voor dit moment is het actieprogramma daarom niet concreet genoeg om vast te kunnen stellen.

Regionale samenwerking op basis van Daily Urbans Systems
Momenteel wordt er gewerkt aan de oprichting en beschrijving van de regionale samenwerkingsverbanden in de vorm van stedelijke (sub)regio's en districten. De begrenzing van deze samenwerkingen volgt de methodiek van Daily Urban Systems, oftewel de systemen waarbinnen inwoners van dat gebied zich dagelijks verplaatsen voor werk, wonen en leven. We zien graag dat de stedelijke regio's zich richten op regionale samenwerking tussen overheden voor het gehele ruimtelijk-economisch speelveld en dat grotere transities (zoals bijv. circulaire economie, mobiliteitstransitie, energietransitie, transitie naar brede welvaart) ook bij deze samenwerkingen belegd worden. Grote transities hebben een grote impact op de ruimte, samenhang en de werking van een Daily Urban System. Daarnaast sluiten behoeftes en

vraagstukken per transitie het meest op elkaar aan en kunnen alleen slagen bij een goede integratie in het Daily Urban System. Bijvoorbeeld voor een circulaire economie is het noodzakelijk korte ketens zoveel mogelijk dichtbij te sluiten om transport en energie te besparen. Ook het Rijk en de Provincie geven nu al aan gesprekken over bovenlokale onderwerpen zoals de grote transities via de stedelijke regio's te laten plaatsvinden. Voor opgaven in de transities die de stedelijke regio overstijgen kan per transitie gekeken worden met welke andere stedelijke regio's, overheden en partijen het beste samengewerkt kan worden en wat voor structuur daarvoor nodig is. De meerjarenagenda op schaal van de RWB sluit niet aan bij de ontwikkelingen van de stedelijke regio's. Wat ons betreft is economie nooit een opzichzelfstaand vraagstuk maar is het onderdeel van de integrale stedelijke ontwikkeling. Daarom adviseren wij geen meerjarenagenda vast te stellen maar een transitiejaar te organiseren waarin de taken van de RWB structureel positie krijgen in de Stedelijke Regio's en er een nieuwe organisatievorm kan ontstaan voor datgene dat we op de schaal van de huidige 16 gemeentes willen blijven doen.

Integrale afweging over middelen en taken voor regionale samenwerking
Eerder gaf de gemeenteraad van Moerdijk het signaal af dat de middelen toegekend aan de RWB bestemd zijn voor de huidige taken van de RWB (o.a. Ruimte, Economie, Mobiliteit e.d.), dat deze taken binnen de huidige budgetten uitgevoerd moeten worden en dat voor nieuwe taken nieuwe budgetten toegekend moeten worden. Helaas is deze zienswijze van Moerdijk over de richtlijnen voor de RWB begroting 2025 niet overgenomen. De RWB geeft aan geen nieuwe taken te gaan uitvoeren maar zich specifiek te gaan richten op een deel van hun bestaande taken namelijk economie en is van mening het huidige programma te kunnen uitvoeren met de al toegekende middelen. Aanvullend wordt aangeboden de gewenste huidige taken uit te blijven voeren voor zolang dit gewenst is via extra bijdragen van deelnemers via de service arrangementen.

Vanwege de dubbele oriëntatie op twee stedelijke regio's (SRBT en SRWBW) en grote uitdagingen in alle transities heeft de gemeente Moerdijk de verwachting dat de kosten voor regionale samenwerking toenemen. De RWB lijkt hierop voor te sorteren door al in 2024 te starten met de nieuwe taken. Daarnaast blijft de RWB de taken die nog niet overgedragen kunnen worden uitvoeren en worden deze in rekening gebracht via servicearrangementen. Naast extra kosten in (in ieder geval) 2024 vraagt de RWB om goedkeuring van een meerjarenprogramma waarbij het niet mogelijk is om de kosten (en capaciteitsinzet gemeenten) daarvoor integraal af te wegen tegen de kosten van het totaal aan regionale samenwerking op ruimtelijk-economisch vlak. De gemeente Moerdijk wenst een integrale afweging te kunnen maken over het totale pakket aan regionale werkzaamheden op Ruimtelijk-Economisch vlak en de middelen daaraan gekoppeld om dit pakket uit te voeren voordat besloten wordt over het nu voorgelegde onderdeel van het totaal.

Graag zien we dat de RWB zich in 2024 richt op het blijven uitvoeren van eerdere taken tot het moment dat zij deze aan de stedelijke regio's kunnen overdragen. Nieuwe taken zoals in strategische agenda opgenomen die urgent of noodzakelijk zijn om in 2024 op te pakken kunnen wat ons betreft voorgelegd worden om te prioriteren in de lijn met de voorgestelde service arrangementen.

2024 is een transitiejaar voor regionale samenwerking
2024 is begonnen en de agenda voor 2024-2028 is nog niet vastgesteld. Voor het jaar 2024 is een beleidsarme begroting vastgesteld omdat er nog geen duidelijkheid is over welke taken de RWB in 2024 en verder nog voor de deelnemers uitvoert. Er wordt momenteel gewerkt aan de oprichting, inrichting en plannen van de stedelijke regio's. De RWB stelt voor niet alle taken meer uit te voeren en deze over te dragen naar de stedelijke regio's. Echter deze zijn nog niet in werking en er zijn dus geen partijen waarmee dit afgestemd kan worden of waaraan deze taken overgedragen kunnen worden. Wat ons betreft is het zoals ook eerder benoemd belangrijk dat alle grote transities gewogen worden binnen de methodiek van het Daily Urban System en dat op basis daarvan door de stedelijke regio's besloten wordt om samenwerking aan te gaan op het niveau van de RWB. Ook is momenteel nog niet duidelijk welke vorm van samenwerking noodzakelijk is voor de goede uitvoering van de taken in de stedelijke regio's. Wat ons betreft is het van belang om 2024 zoals afgesproken te gebruiken als een overdrachtsjaar waarin niet het starten met nieuwe plannen de prioriteit moet hebben maar de zorgvuldige afweging en overdracht van alle werkzaamheden van de RWB in afstemming met en naar de stedelijke regio's moet plaatvinden.

We zien graag dat in 2024 de regionale samenwerkingsverbanden komen met een gezamenlijk meerjarenplan en -begroting voor regionale samenwerking op basis van werken, wonen en leven binnen het Daily Urban System en met betrekking tot de grote transities. In deze plannen kan dan ook de overdacht van taken gepland plaatsvinden. Op deze manier kan er een integrale afweging plaatsvinden over de vorm, taken en verdeling van middelen voor regionale samenwerking.

Regionale Samenwerking in Triple (of Multi) Helix

Nadat duidelijk is welke rol de RWB (of de taken van de RWB) binnen of naast de twee stedelijke regio's kan vervullen, is er wat ons betreft ook ruimte voor een discussie over activiteiten, organisatie, relatie en/of de rollen van de Economic Board West-Brabant, RWB en REWIN in Multi Helix verband. De Economic Board West-Brabant is nu een Triple Helix samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Echter momenteel is deze entiteit wat ons betreft te dun bezet om een agenda over de toekomst van West-Brabant vast te stellen. Enerzijds vormen de vertegenwoordigers namens de ondernemers geen juiste afspiegeling van de huidige economie van West-Brabant zoals de branches agrarische sector, chemie, afval en logistiek. Anderzijds zijn wij van mening dat onderwijs niet alleen vanuit bestuurders maar juist ook als kennisinstelling en wetenschappelijk partner aangesloten moet zijn bij de board. Daarnaast zien we graag een verbreding van de samenwerking binnen de Economic Board West-Brabant naar een Multi Helix verband. Het inbedden van kennis en inzichten over bijvoorbeeld werknemers, inwoners, natuur, landbouw, of (geestelijke) gezondheidszorg binnen de Economic Board West-Brabant kan verfrissende en duurzame economische perspectieven opleveren. Daarbij willen we dan ook betrekken op welke wijze de verschillende deelnemers verantwoordelijk zijn en een bijdrage willen en kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van de regio. Dat kan bijvoorbeeld een bijdrage zijn in de vorm van budget of menskracht. Wat ons betreft moet deze regionale Multi Helix samenwerking gezamenlijk een Strategische Actieagenda en meerjarenprogramma opleveren die inzicht geeft in het economisch perspectief en de bijdrage daardoor in brede welvaart voor iedereen.

Vacature directeur tijdelijk invullen met transitiemanager
Inmiddels is bekend dat de functie van directeur RWB vacant wordt. Gezien de opgave voor overdracht van taken en de transitie van de organisatie RWB vragen wij de vacature tijdelijk in te vullen. Naast een goede aansturing op de gewaardeerde service- en uitvoeringsorganisatie vragen wij om in het functieprofiel extra aandacht te vragen voor de werkzaamheden in het kader van een goede overdracht van taken. De vacature kan vanzelfsprekend een definitieve vorm krijgen en in lijn gebracht worden met de benodigde opgave in het kader van het eerder benoemde gezamenlijk plan van samenwerkingsverbanden voor regionale samenwerking.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	**de burgemeester,**
ir. J.C. Slagboom	**A.J. Moerkerke**